

Åpenhetsloven – Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger for Airport Retail Group AS

1. Innledning

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold («Åpenhetsloven») trådte i kraft 1. juli 2022. Airport Retail Group AS («ARG») med tilhørende datterselskaper hjemmehørende i Norge er omfattet av lovens virkeområde, jf. Åpenhetsloven §§ 2 og 3.

Åpenhetsloven § 4 pålegger ARG å utføre aktsomhetsvurderinger med formål om å identifisere faktiske og mulige negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, se § 4 bokstav a-f. Etter lovens § 5 skal resultatene fra aktsomhetsvurderingene offentliggjøres gjennom en årlig redegjørelse. Dette dokumentet inneholder en redegjørelse for aktsomhetsvurderingene ARG har utført. Formålet med redegjørelsen er å gi allmennheten innsikt i nøkkelfunnene fra aktsomhetsvurderingene, og hvilke tiltak ARG har iverksatt. Perioden tilsvarer ARG siste regnskapsår siden ikrafttredelsen av Åpenhetsloven, dvs 2022.

Redegjørelsen er strukturert som følger: Punkt 2 inneholder en beskrivelse av ARG sin organisering, og drift, samt selskapets retningslinjer og prosedyrer for håndtering og oppfølging av Åpenhetsloven. Resultatene fra aktsomhetsvurderingene ARG har utført beskrives under punkt 3 samt redegjørelse for tiltak ARG har iverksatt for å følge opp resultatene fra aktsomhetsvurderingene. Avslutningsvis i punkt 4 følger en oversikt og beskrivelse av de mål vi har satt oss i det videre arbeidet.

Kartleggingen og risikoklassifiseringen har ikke identifisert faktiske negative konsekvenser eller vesentlig risiko for negative påvirkning på menneskerettigheter gjennom den gjennomførte aktsomhetsvurderingen. Vi har dog iverksatt tiltak i form av videre undersøkelser og satt krav til leverandøren der vi opplever potensiell risiko av et visst omfang. Dette gjelder i all hovedsak leverandører og/eller forretningspartnere som ikke har signert vår Supplier Code of Conduct, som opererer i høyrisiko land og/eller i høy risiko bransje og som ikke har svart, eller som ikke har svart tilfredsstillende, på vårt spørreskjema. Vi har også startet et omfattende kartleggingsarbeid av leverandørkjeden i produksjonsprosessen av våre egne merkevarer der ARG har direkte kontakt med og påvirkningskraft på egen leverandørkjede. Andre generelle tiltak og mål vi har satt oss redegjøres for under punkt 3.3 “Funn, resultater og tiltak” samt i punkt 4 “Mål for kommende år”.

Arbeidet med sosialt ansvar er en kontinuerlig prosess. Vi i ARG vil fortsette å utvikle oss sammen med våre kunder, våre medarbeidere og våre leverandører og forretningspartnere for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold. I tiden fremover vil vi fortsette kartleggingen av risikoen for å få et større innblikk i potensielle risikoområder som må adresseres, slik at vi blir enda bedre rustet til å iverksette tiltak for å stanse, forebygge eller redusere eventuell negativ påvirkning.

2. Oversikt over organisering, driftsområde, retningslinjer og rutiner for oppfølging av Åpenhetsloven

2.1 Organisering og driftsområde

Selskapet er morselskap med ansvar for forretningsutvikling for konsernet som i hovedsak driver med detaljvirksomhet. Konsernet består av Airport Retail Group AS som er eier av datterselskapene Airport Retail Norway AS, Airport Retail Sweden AB, Airport Retail Finland OY, Airport Retail UK Ltd, Airport Retail Iceland ehf, Department & Stores Norway AS, DSNH Fashion AS, ARG Import AS, Park Lane ARG Brands AB, Outlet One AS, Danish Retail Group Aps og ARG Brands AS. Selskapet er et datterselskap av Jotunfjell Partners AS i Oslo. Denne rapporten omfatter konsernet og alle datterselskap hjemmehørende i Norge jf. Lovens § 2 og er heretter samlet benevnet "ARG".

ARG er et norskeid konsern som ble etablert i 2005 i forbindelse med overtakelsen av SAS Tradings virksomhet. ARG har utviklet seg fra å være et lite selskap til å omfatte 54 butikker, hvorav Duty Free og/eller Travel Value utgjør 20 totalt. Vi er representert i 9 land, og har butikker på 17 flyplasser, i tillegg til flere motebutikker samt butikkene på Steen & Strøm Magasin i Oslo.

Selskapets visjon er å være den ledende detaljhandel-aktøren på lufthavner i Norden og UK. Vår misjon er å tilby våre kunder det nyeste sortimentet innenfor Duty Free, fashion og accessoarer. En kombinasjon av høyprofilerte merker og typiske «value for money», kvalitetsprodukter.

2.2 Retningslinjer og rutiner for oppfølging av Åpenhetsloven

Selskapet har egen prosedyre for hvordan vi forankrer arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Prosedyren omfatter selskapets arbeid for oppfyllelse av kravene som stilles i Åpenhetsloven. Prosedyren er forankret og vedtatt i selskapets styre 11. April 2023.

Selskapet har også etablert "Airport Retail Group's Supplier Code of Conduct" (CoC) for å gjøre vår posisjon tydelig for alle våre leverandører. CoC for leverandører er en avtale om ansvarlig forretningsførsel, og alle våre leverandører og forretningspartnere må signere og forplikte seg til CoC. CoC-prinsippene gjenspeiler selskapets etiske prinsipper og "ESG¹"-strategi. Selskapet krever at internasjonale menneskerettigheter respekteres og at selskapets avtaleparter ikke medvirker til brudd på disse. Avtaleparten skal også påse at arbeidstakernes lønn tilfredsstillende til minstelønnen, at arbeidstiden er i samsvar med gjeldende nasjonal lovgivning og at arbeidstakerne har mulighet for tilstrekkelig hvile mm. I tillegg til menneskerettighetene omfatter CoC miljømessige krav og krav til bekjempelse av korrupsjon. Selskapets ESG strategi er nedfelt i "Sustainability Statement" som også er godkjent av styret.

I tillegg til dette har selskapet prosedyrer og rutiner som beskriver hvordan selskapet vurderer og velger leverandører i innkjøpsprosessen, hvordan selskapet gjennomfører sin aktsomhetsvurdering, vurderer tiltak og oppfølging av tiltak, samt interne rutiner for HMS-arbeid, medarbeiderundersøkelser og varsling.

---

¹ESG er en engelsk forkortelse, og står for Environmental, Social and Governance. På norsk oversettes det til Miljø-, Sosiale- og Forretningsetiske forhold.

Prosedyrer og rutiner er kommunisert til selskapets ansatte. Selskapet har implementert en prosess for gjennomføring av intern opplæring om Åpenhetsloven og selskapets prosedyrer og rutiner knyttet til lovens virkeområde.

3. Aktsomhetsvurderingen

3.1 Overordnet om selskapets fokus for aktsomhetsvurderingen – metodikk

I henhold til kravene i Åpenhetsloven har ARG utført aktsomhetsvurderingene i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Første trinn av aktsomhetsvurderingen handler om intern forankring. Dette er beskrevet i punkt 2.2 over.

Andre trinn av aktsomhetsvurderingen handler om kartlegging og vurdering av faktiske og potensielle konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som virksomheten enten har forårsaket eller bidratt til.

I 2022 og 2023 har ARG gjennomført en overordnet analyse av både virksomheten, leverandørkjeden og samarbeidspartnere hvis hensikt var å sikre riktig prioritering. Med utgangspunkt i denne, og gitt prinsippet om risikobasert tilnærming og forholdsmessighet, velger vi å fokusere på våre leverandører og forretningspartnere.

Hensikten med kartleggingen av leverandørene var først og fremst for å få en bedre forståelse av verdikjeden, få en oversikt over leverandørenes produksjon, identifisere faktiske negative konsekvenser og risiko for negative konsekvenser, og dermed få en oppfatning av hvilke områder i leverandørkjeden som utgjør høyest risiko for negativ påvirkning på menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold. Vi prioriterer det videre arbeid hvor vi identifiserer potensiell høy risiko og hvor vi kan ha mest positiv effekt og der våre kjøp skjer over tid og er av en viss størrelse.

ARG sitt arbeid med aktsomhetsvurderingene relatert til leverandørkjede og forretningspartnere startet med å innhente en komplett oversikt over leverandører og forretningspartnere ARG har hatt i rapporteringsperioden (2022). Denne oversikten ble laget ved å innhente lister over selskaper ARG har betalt eller mottatt betaling fra, selskaper ARG har rammeavtale med, samt øvrige samarbeidspartnere ARG har inngått avtaler med.

I det videre kartleggingsarbeidet benyttet ARG en digital plattform utviklet av Ignite Procurement AS. Plattformen forenkler gjennomføringen av kartleggingen samt aktsomhetsvurderinger i tråd med kravene i Åpenhetsloven. Gjennom plattformen har selskapet fått en systematisert oversikt over relevante førsteleddsleverandører, forretningspartnere og andre kjente underleverandører. Basert på denne oversikten har selskapet foretatt innledende vurderinger av risikoen for negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

I plattformen berikes leverandørinformasjon med informasjon om risikofaktorer i det geografiske området og risikobransjen der leverandøren/forretningspartneren er hjemmehørende ved å bruke følgende risikoindekser:

- Menneskerettigheter: Freedom house: mål for politiske rettigheter og sivile friheter. Indeksen evaluerer land i henhold til et bredt spekter av kriterier knyttet til demokratiske prestasjoner og hvordan myndighetene fungerer.

- Anstendige arbeidsforhold: International Trade Union Confederation: rangerer 148 land etter deres respekt for arbeidernes rettigheter.
- Anti-korrupsjon: Transparency International: den årlige Corruption Perceptions Index (CPI) rangerer land og territorier etter deres oppfattede nivåer av offentlig korrupsjon, ifølge eksperter og forretningsfolk.
- Bransje: European Bank of Reconstruction and Developments (EBRD) indeks: knytter sosial risiko til NACE (bransje)-koder.

Risikoevalueringsverktøyet i plattformen foretar en innledende risikoklassifisering av selskapets førsteleddsleverandører, forretningspartnere og andre kjente underleverandører basert på geografi og bransje, til henholdsvis «høy», «medium» eller «lav» risiko for negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold basert på disse indeksene.

ARG har videre lagt til grunn følgende klassifiseringsregler relevante for selskapets forretningspartnere og leverandørkjede: omfang (årlig fakturert 2022), type produkt og tjeneste, produksjonsprosess, tidligere identifisert risiko, signert Supplier Code of Conduct, opplysninger på hjemmeside mv.

Gjennom klassifiseringsverktøyet har leverandører som møter egendefinerte risikoparametere blitt klassifisert i henhold til høy, medium eller lav risiko for negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (se oversikt i tabell under pkt 3.2).

Som ledd i risikokartleggingen, har ARG, gjennom plattformen, sendt ut spørreskjemaer til definerte førsteleddsleverandører og forretningspartnere for å innhente ytterligere informasjon. Selskapet har også benyttet plattformen for å sikre at leverandøren signerer Supplier Code of Conduct der dette har manglet, samt for å etterlyse dokumentasjon og sertifiseringer fra førsteleddsleverandører, forretningspartnere og andre kjente underleverandører.

Kartleggingen viser at mange av våre leverandører og forretningspartnere har:

- Forankret ansvaret for oppfølging av menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold i ledelsen og i styringssystemer.
- Etablert interne etiske retningslinjer og retningslinjer som inneholder forventinger til ansvarlighet hos egne leverandører og forretningspartnere.
- Interne prosedyrer for å kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som de selv enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til deres forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester.
- Mange har i tillegg et system for opplæring knyttet til bedriftens samfunnsansvar, og andre tiltak knyttet til sosial bærekraft.

Disse har blitt tildelt "lav" risiko og har ikke blitt prioritert i det videre arbeidet.

Basert på funnene har ARG vurdert hvilke tiltak som skal iverksettes for å undersøke potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Selskapet har iverksatt tiltak der alvorlighetsgraden og sannsynligheten for skade er størst, og der ARG har størst påvirkningskraft for en positiv utvikling. Prioriteringen henger sammen med selskapets tilknytning til og ansvar for risikoen, og står i forhold til virksomhetens størrelse, art og kontekst.

Selskapet har involvert interessenter, leverandører og forretningspartnere ved iverksettelse av tiltak.

I det følgende vil vi redegjøre for vesentlig risiko for negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som er avdekket gjennom selskapets aktsomhetsvurderinger. Redegjørelsen omfatter også eventuelle konstaterte brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

3.2 Selskapets leverandørkjede² og forretningspartnere

Selskapet har kartlagt kommersielle relasjoner med 183 førsteleddsleverandører og forretningspartnere i rapporteringsåret. Disse leverandørene og forretningspartnere er lokalisert i følgende land/geografisk område:

Land/geografisk område	Prosentvis fordeling
Norge	67.76%
Sverige	9.84%
Danmark	6.01%
Italia	4.37%
England	2.73%
Tyskland	2.19%
Spania	1.09%
Nederland	1.09%
USA	1.09%
Belgia	0.55%
Kina	0.55%

Klassifiseringsverktøyet i plattformen viser følgende initiale klassifisering av selskapets førsteleddsleverandører, forretningsforbindelser og andre kjente underleverandører:

Risikoanalyse (vår vurdering)

² Med «leverandørkjede» menes enhver aktør i kjeden av leverandører og underleverandører som leverer eller produserer varer, tjenester eller andre innsatsfaktorer som inngår i en virksomhets levering av tjenester eller produksjon av varer fra råvarestadiet til ferdig produkt, jf. åpenhetsloven § 3 bokstav d. Med henvisning til åpenhetslovens forholdsmessighetsbegrensning, jf. § 4 andre ledd, er kartleggingen begrenset til vesentlige førsteleddsleverandører og særskilte underleverandører.

Risikoen er klart høyest på enkelte vareleverandører (klesindustri og engrossalg av klær), noe som har sammenheng både med bransjerisiko og opprinnelsesland. Hva gjelder forretningspartnere så var det logistikk og entreprenører (innredning og ombygging av butikklokaler) samt sikkerhetstjenester som ble høyest klassifisert. Dette har sammenheng med bransjerisiko.

13 leverandører og samarbeidspartnere ble kategorisert høy risiko på bakgrunn av manglende signert Code of Conduct, høy risiko land eller høy risiko bransje samt ingen relevant informasjon på hjemmesider eller liknede. 39 ble kategorisert medium risk på bakgrunn av manglende signert Code of Conduct og/eller land eller bransjekode samt ikke tilstrekkelig informasjon på hjemmesider eller liknede. Både medium risiko og høy risiko leverandører og samarbeidspartnere har blitt fulgt opp videre og spørreskjema med relevante spørsmål er sendt ut via Ignite. Svarene vi har fått på spørreskjema har vært avgjørende for i hvilken grad ARG har konkludert risikoen for å være vesentlig eller ikke og er beskrevet under punkt 3.3 under. Det er enkelte leverandører som enda ikke har svart på spørreskjema slik at risikovurderingen ikke har vært mulig å ferdigstille for disse.

3.3 Funn, resultater og tiltak

Det jobbes tett med de faste og prioriterte leverandørene. I enkelte tilfeller betraktes vi som en liten og ubetydelig kunde, i andre tilfeller utgjør vi en betydelig del av leverandørens omsetning. Dette vil i mange sammenhenger være avgjørende for hvilken reell påvirkning vi kan ha gjennom innførte tiltak.

Kartleggingen og risikoklassifiseringen har ikke identifisert faktiske negative konsekvenser eller vesentlig risiko for negative påvirkning på menneskerettigheter gjennom aktsomhetsvurderingen.

Vi har likevel konkludert med at kategorien logistikktjenester (transport) samt entreprenørtjenester (bygg og innredning) kan ha moderat risiko og skal prioriteres i vårt videre arbeid. Dette er i tråd med en kjent bransjeutfordring. Vår kjennskap tilsier at risikoen for avvik stort sett dreier seg om anstendige arbeidstakerforhold. Dette dreier seg spesielt om utenlandsk arbeidskraft. Vi er her opptatt av at sjåførene som et minimum skal ha betingelser i tråd med ILO konvensjonen nr. 131 og norsk minstelønn, organisasjonsfrihet, overholde kjøre- og hviletidsbestemmelser og generelt oppleve at HMS er ivaretatt.

Hva gjelder leverandører så er det enkeltleverandører vi fokuserer videre på hvor vi har konkludert medium risiko jf pkt 3.2. Det gjelder leverandører som enten;

- A) ikke har svart på (dvs at kartlegging ikke er ferdigstilt) om de har;
- B) som svarer helt eller delvis at de ikke har; eller som
- C) ikke kan dokumentere at de har:
  - forankret ansvaret for oppfølging av menneskerettigheter og anstendig arbeidsforhold i ledelsen og i styringssystemer
  - etablert interne etiske retningslinjer og retningslinjer som inneholder forventinger til ansvarlighet hos egne leverandører og forretningspartnere.
  - interne prosedyrer for å kartlegge og vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold som de selv enten har forårsaket eller bidratt til, eller som er direkte knyttet til deres forretningsvirksomhet, produkter eller tjenester.

Vi er i dialog med samtlige av disse leverandører og tiltak inkluderer:

- a) ARG følger opp at leverandøren svarer på spørreskjema i innkjøpsmøter og via telefon og e-post

- b) ARG har inngått en avtale om tiltak som leverandøren skal implementere innen gitte frister. ARG følger opp at frister blir overholdt
- a) ARG har etterspurt dokumentasjon og avventer/følger opp svar

I tillegg til overnevnte har vi startet et kartleggingsarbeid av leverandørkjeden i produksjonsprosessen av våre egne merkevarer der ARG har direkte kontakt med og påvirkningskraft på egen leverandørkjede. På den måten kan vi kartlegge og helt konkret vurdere faktiske og potensielle negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold knyttet til produksjon av disse produktene.

4. Mål for kommende år

Vi har satt oss flere mål for fremtiden. Mål og status fremkommer i tabell under.

Målsetning	Status
De erfaringer vi nå har gjort oss hva gjelder kartlegging og gjennomføring av aktsomhetsvurderingene skal videreutvikles og i større grad styre våre mål, valg og tiltak fremover	Under arbeid
Innkjøpsprosessen skal i utstrakt grad fokuserer på menneskerettigheter samt bærekraft og etisk forsvarlige produkter. Dette skal fremover i større grad styre våre valg. Vi skal videreutvikle opplæring og sikre økt kompetanse hos de ansatte som vil føre til mer bevissthet og fokus på HMS og ESG i alle ledd – også ut mot kunder.	Under arbeid Opplæringsmateriell utarbeidet og under implementering
Vi skal videreutvikle vårt klimaregnskap for å optimalisere og redusere klimaavtrykk innenfor avfall, transport, frakt og energi.	Under arbeid
Vi skal fortsette og følge opp de leverandører som ikke har signert vår Code of Conduct for Suppliers samt de tiltak vi har identifisert	Under arbeid
Vi skal i større grad kartlegge underleverandører og råvarer benyttet i produksjon av de produkter vi selger slik at vi kan identifisere risiko også lengere ned i leverandørkjeden	Planlagt

***

Oslo 23. juni 2023

I styret for Airport Retail Group AS

DocuSigned by:

Kristoffer Olsen

7A3A26E1919C46B...

Kristoffer Olsen

Styrets leder

DocuSigned by:

Hans Kristian Melbye

113144500C0443D...

Hans Kristian Hov-Melbye

Styremedlem / Daglig leder

DocuSigned by:

Bjørn Leiknes

D5F57816994D402...

Bjørn Leiknes

Styremedlem